

[Britta Schall Holberg]

vel gerne vil bruge vores liv på. Det er også en forudsætning for, at vi i Danmark kan klare fremtidens udfordringer, at vi er så dygtige som muligt. Det har da også en masse mennesker erkendt, idet de med den kortere arbejdstid i høj grad har satset netop på uddannelse, på videreuddannelse og på efteruddannelse både i virksomhedsregi og inden for fritidsundervisningen i alle dens forskelligartede afskygninger. Vi har nærmest set en eksplosiv vækst i fritidsundervisningen. Deltagerantallet i fritidsundervisningen er steget fra 570.000 til 900.000 i de seneste fem år. Folkeuniversitetet har en lignende udvikling på 60.000 mennesker til 90.000 mennesker, og antallet af enkeltfagskurser er vokset fra 130.000 til 160.000. På et af de andre store søgningsområder i disse år, nemlig merkonomstudiet, er deltagerantallet steget fra 53.000 til 81.000 pr. år.

Til trods for dette foreslår nu S, SF og De Radikale under hver deres form, at vi skal have betalt frihed til uddannelse og i arbejdstiden. Til det er der i år afsat 50 mio. kr. til startfasen. Men SF lægger jo ikke skjul på, at det kommer til at koste store summer i de kommende år.

Jeg har noteret mig hr. Holger K. Nielsens bekymring forleden dag i Politiken, som hr. Holger K. Nielsen nu gentog her fra Folketingets talerstol, om, at S og R nu ikke lader de store beløb blive kastebold i finanslovsdrøftelserne i de kommende år.

Hr. Holger K. Nielsen rammer ganske præcist med sin bekymring. For ustandselig hører vi Socialdemokratiet, bl.a. hr. Lykketoft, og De Radikale tale om økonomisk ansvarlighed. Så synes jeg, det passer utrolig dårligt sammen, at man som et af sine mange udgiftskrævende lovforslag lægger bl.a. dette her på bordet. Og jeg ser da også, at fru Jytte Andersen forleden dag i Børsen erkender, at dette her er noget, vi knap nok har råd til. Derfor vil jeg bede fru Jytte Andersen forklare mig, hvor man fra Socialdemokratiets side vil spare de op mod 1 mia. kr. om året, dette vil komme til at koste i fremtiden. Jeg har også noteret mig hr. Lykketoft sige, at man ikke fra Socialdemokratiets side er interesseret i skattestigning.

Vi synes fra Venstres side, at det er helt uforvarselige forslag, S, SF og De Radikale her har fremsat. Vi er i en økonomisk situation, vi alle sammen kender, og som vi alle sammen både i regeringen og i partierne uden for regeringen

og nogle af de partier, som er forslagsstillere her i dag, udmærket kender og beklager. Derfor bliver vi nødt til at sige, at der ikke er råd til den ekstravagance.

Jeg ser heller ikke, at der er sagligt belæg for den, når der er så stor søgning til alle de former for uddannelse uden for arbejdstiden, som der er i dag.

Jeg er ganske enig med SF's ordfører i værdien af det folkeligt oplysende arbejde. Jeg er ganske enig i, at folkeoplysningsarbejde giver selvrespekt, viden og pondus i den daglige tilværelse. Men når vi trækker situationen i forrige århundrede frem, må jeg også sige, at det vel næppe var i arbejdstiden, de gamle gik til undervisning. De gik jo netop uden for undervisningstiden, fordi de vidste som en helt naturlig ting, at de ikke havde råd til andet, og sådan gjorde man nu. Den ansvarsfølelse over for fællesskabet og den økonomiske situation kunne vi godt lære lidt af.

Hr. Holger K. Nielsen talte om kollektiv undervisning og sagde, at alle på arbejdspladserne skulle deltage. Så forstår jeg, at det ikke er den enkelte sag, SF taler om. Jeg vil snarere kalde det ordførerindlæg, der var her, for mission. Det er ikke folkeoplysning, sådan som jeg hørte hr. Holger K. Nielsen tale. Jeg må ligesom De Konservatives ordfører sige, at jeg sad og tænkte på, at jeg ville føle mig ubehagelig berørt, hvis jeg var radikal og medforslagsstiller i bunken her i dag. For det er jo helt andre ærinder, De Radikale plejer at gå.

Uddannelsesstilbudene, som de er i dag, kunne også gøres uendelig mangfoldigere for en brøkdel af det beløb, dette her ville koste. Dermed ville vi også have løst et af de hovedproblemer, som disse forslag jo rejser, og som kan illustreres med et enkelt eksempel. Hvordan skal den virksomhed, f.eks. en mindre håndværksmester eller et landbrug, klare situationen, hvis én eller flere af de betroede medarbejdere kommer og beder om betalt frihed til uddannelse? Hvis det falder sammen med en særlig hektisk produktionsperiode, hvordan vil det så belaste arbejdspladsen? Vi kan jo godt gætte: Det vil give voldsomt store problemer. Men også på større virksomheder kan det selvsagt give problemer, som vi vel ikke netop har brug for nu.

Jeg skal kun nævne, at SF foreslår ubegrænset orlov. Her må jeg dog alligevel give De Ra-